

Въстникъ на ВТОРА АРМИЯ

Ръкописи и писма се изпращат чрезъ полковите кореспонденти до Редакцията въ Штаба на 2. Армия.

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. — Трета бойна година.
2. — На Царица Елеонора.
3. Професоръ Мюленсъ — Единъ споменъ за Н. В. Царицата.
4. Поручикъ Новиковъ П. — Една наша побѣда въ въздуха. (Изъ живота на частитъ). *Подпол. Ильинъ* — Чичовци.
5. Д-ръ Д. Германовъ — Маларията.
6. Поручикъ Игнатиевъ А. И. — Спекулантъ и войникъ (Подл.).
7. Разни.

ТРЕТА БОЙНА ГОДИНА.

Вече четвъртата година народътъ живее, а за България се започва третата бойна година. Две години къмъ български народъ неуморно работи надъ великото дѣло на своето обединение.

Нашитъ непримирими врагове, били по всички фронтощи, още не показват да произнесат думата миръ и ние ще вътхимъ въ трета военна година.

Съ гордостъ ние можемъ да похвалимъ, на изманилътъ години.

Прѣзъ първата година нашата армия сломи коварния западенъ същъдъ. Тя разби и изтласка изъ Македония и дошлиятъ на помощъ френци и англичани. По този начинъ ние стъпихме здраво на южните граници на Македония съ непоколебима воля отъ тукъ да прѣговаряме за миръ.

Прѣзъ есенята на първата година нашата армия закръгли успѣхъ си на югъ, като се спусна по долината на Струма и опре фланга си на Бългото море.

Прѣзъ втората година нашиятъ съверенъ същъдъ Ромжия се наима въ войната противъ настъ.

Съ нечуванъ геройзъмъ нашата армия удръжа напискътъ на враговете отъ югъ, а въ сѫщото врѣме нанасяше страшни удари на съверъ. Като лава потече тя прѣзъ Добруджа. Скоро заедно съ съюзниците тя взѣзе побѣдителка въ Букурещъ и тамъ на самото място разкъса желъзния обръчъ, съ който враговете обковаха Бълга-

рия, когато подписаха Букурещкия договоръ въ 1913 година. Тъй армията достигна до съверните граници на Българското племе и остана тамъ до сега.

Слаби да нанесатъ такива удари, каквито ние съ съюзниците нанасяме на въскъдъ, нашитъ непримирими се надѣватъ да ни изтощатъ съ гладъ и да ни заставятъ отъ умора да сложимъ оржието, да се признаемъ побѣдени. Но прѣзъ втората година на войната въ нашето отечество се започна усилена дѣйност за организиране на стопанския животъ. Тази дѣйност даде скоро неочекванъ резултатъ: сега прѣдъ прага на третата военна година нашиятъ тилъ е устроенъ тѣй, че убива всѣка надежда на непримирителъ да ни побѣдятъ чрезъ тила и съ умора.

Бити го всички посоки, нашитъ врагове още не искатъ да признаватъ страшната за тѣхъ истината. Тѣ търсятъ срѣства да попълнятъ оредълите си сили, Америка и Гърция съ сега новите струи на нашите врагове. Какво ни очаква прѣзъ третата военна година? Нашето отечество днесъ прѣставлява една сила крѣпостъ. На крѣпостните стѣни стои непоколебимо желъзио войнство, което не ще допустне на врага да тълчи свещенната българска земя.

Враговетъ се мѣчтатъ но не могатъ да издебнатъ нашата будна страна. И никога не ще успѣятъ да сторятъ това. Може би тѣ скоро ще поискатъ миръ?

Ако ли не сторятъ това, може би защитниците на крѣпостта ще се размѣрдатъ?.. Тогава пакъ страшната лава отъ българското войнство ще потече на югъ. И това ще биде вече послѣдния уларъ надъ нашиятъ врагове и печатъ за нашето обединение.

При започването на третата военна година ние сме пакъ готови за миръ и силни да продължимъ борбата!...

* * *

Дисциплината на нашата армия е свидетелътъ за залогъ за величието и присъединяването на Родината ни.

На Царица Елеонора

(СОНЕТЪ).

Спокойна, сърдечна, смиренъ! Царице, Ти дойде у насъ, Съ единичка въ душата си страсть: Да бъдешъ народу полезна.

Елмази купъ бѣха въ сърдце Ти, Раздаде ги съ радостъ Ти тѣхъ! Какъ бърса, Царице, видѣхъ На бѣдни, сираци сълзитъ!

Спокойна, смиренъ, сърдечна! Ти память оставилъ си вѣчна, Наравно съ безсмъртните днесъ!

Отдаде на служба народна, Душа си богата, свободна — Ти — гордость на трона и честь!

знала, че българската армия се заплашваше отъ къмъ заразена Сърбия отъ една голъма опасностъ въ лицето на прѣдаващия се чрезъ въшки петнистъ тифъ. Въ началото на м. ноември 1915 г., прѣдъ моето заминаване за 2. Армия, Нейно Величество особено настойчиво ми прѣпоръжча прѣдизлателни мѣрки срѣчу прѣнасянето на заразата отъ петнистъ тифъ.

Тази възвишена жена, мислѣше за всичко. Мислите ѝ бѣха отправени къмъ всички български воиници, на фронта и въ тила. Особено можахъ да схвата отъ нейните думи, колко много се грижешъ ти за сѫдбата на транспорти — волски кола, които съ отъ такава грамадна важностъ за сражаващите се войски. Не само, що неуморните бодри колари да получатъ прѣзъ студената зима топли дрехи и топла храна, но грижовната ѝ мисълъ бѣ насочена даже и къмъ впрѣгателно-товарните животи: що и тѣ да получаватъ прѣзъ зимата на денъ по веднажъ ярма, освѣнъ това топли завивки и да се взематъ своеувременно мѣрки за яхъри по етапните пътища.

Нека да спомена още, че Нейно Величество, ми прѣдаде при тръгването ми за фронта единъ голъмъ сандъкъ цигари за раздаване на болници и ранени и ме помоли, да имъ прѣдамъ на всички нейните поздрави. Че тия поздрави и цигари прѣдизнакаха голъма радостъ въ болници на 2. Армия въ Македония, не ще има нужда да се споменава.

И ний, въ 2. бѣлгарска армия, имаме всичкото основание и дълъгъ да си припомняме винаги съ благодарствено сърдце за майката на тази страна, загрижена днъ и нощъ изъвсъко отъ дѣцата ѝ. Нейното име ще биде издължено и въ историата на 2. Армия съ неизличими букви.

РАЗНИ НОВИНИ.

Една 6 членна депутация отъ Радомирски граждани пристигна въ щаба, и замина съ файтони къмъ фронта, за да посѣти сивоветъ — български храбреци отъ този български край. Тя имъ доси мили подаръци отъ домашни и скъпни думи отъ родното огнище.

За хубостъ се мисли само при добри врѣмена.

Слъдът ухапване от заразен кокард във кръвта ни влизат паразити на малариета. Тия паразити намират във кръвта ни съда да се раздават и плодят все повече и повече. Така, че слъдът 8-14 дена тъкже толкова наподоби, че започваме да боледуваме. Когато се взема хининът предпазително, по-слъдъния задържа раздаването и умъртвява нападълите във кръвта паразити и не имът дава да се разплодят дотолкова за да пръвзимат заболяване. Но предпазително взетия хининът никога не умъртвява всички нападъли във кръвта паразити. Затова, ако се пръвзисе вземането на хининът, останалите още живи паразити започват да се раздават и плодят и заболяването настъпва по-късно, даже ако не е посподавано ново заразяване със паразити. Слъдователно, веднаж започнатото предпазително гълтане на хинина не тръбва да се практикува. То тръбва да продължава докато всички нападъли във кръвта паразити бъдат умъртвани. Намърено е, че ако човекът е заразен със паразити, защото е бил във място, дъто има малария, за да бъдат умъртвани всички паразити и да се пръвзидат от заболяване тръбва да взема предпазително хининът още два месеца слъдът като е напуснат маларичното място или е избегната опасността от нови ухапвания, отъзвани комари. Затова тръбва да се гълта предпазително хининът още два месеца слъдът изгубването на комарите — ще се рече, според мястото, до края на м. ноември или даже декември.

При лъкуването на малариета е същото. Ако заболеяме от малария, това ще рече, че нападълите във кръвта комари със сърви и расплодили вече съсътъм много. Затова, за да се лъкуваме тръбва да вземаме големи дози и дълго време хининът, за да можем да умъртвим нападълите във много големо количество паразити. Това тръбва да стане особено, ако сме заболели макар и да сме гълтали предпазително хининът, защото това показва, че хининът, който сме гълтали предпазително, не само че не е можал да умърти всички нападъли във кръвта ни паразити, но че тъкже, без да се гледа на гълтанния хининът, все пакът със сърви и наподоби доста много. Но само вземането хининът във повечето случаи не стига, за бързото и трайно излъкуване. За да стане, то тръбва болният да се махнат от маларичното място, дъто съз боледули, за да се запазят от нови ухапвания и заразявания, които, както казахме по-горе, могат да пръвчутът на оздравяването.

Затова, веднаж започнатото предпазително хининизиране не тръбва да се пръвзисе по-рано отъ два месеца, а и лъкуването тръбва да продължава не по-малко отъ два месеца слъдът загубването на тръбата, а най-добре е боледувалият веднаж отъ малария да продължава да взема предпазително хининът и слъдът оздравяването със настъпването на студовете и изчезването на комарите.

Американска предпазна върху положението на Централните сили.

Във Франция бъде изпратена комисия от американски офицери, която посетила фронта и дообийте впечатления изложила във един до-

клад до военото министерство. Американските офицери намират германският фронт за толкова добре укреплен, че не могло да се мисли за пробиването му, ако Америка не изпрати грамадни сили. Разните съглашеници военачалици, на фронта откривани признавали предъдържанието на германските сили, че със наличните сега сили германският линия не могат да се пробият. Независимо отъ това Германия се засилва все повече и повече и тя има надмощие във въздуха. Съглашениците военачалици нѣкако плахи заявлявали предъдържанието на германските офицери, че тъкже се надъвават, както Съединените Шати ще изпратят по възможност по-голяма помощ. Ако тази надежда не се създне, то безполезно ще бъде да се правят нѣкакви илюзии върху изхода на войната. Отъ друга страна на пътя германските офицери били убъдени, както Германия не може да бъде сломена съгласно или пък отъ вътрешни смутове.

Како коментира тия изявления, американският въстник „Ню-Йоркъ Американъ“ подчертава, че германците със сил несравнено по-добри майстори във военните операции и че съглашението е на пътъ да бъде бито, въпреки подкрепата, която получава то отъ Америка, която му доставя храны, мунции и параходи. До като не се пробие западният фронт, Германия не може да бъде победена. А за да стане това нужно е Америка да изпрати поне най-малко 4 милиона войска, т. е. толкова, със колкото резерви разполага Германия. Но за това пътъ ще бъде нужно поне 5-6 години. А във това време подводниците ще продължават да вършат своята разрушителна работа, като унищожават повече параходи, отколкото се строят във всички съглашеници държави. Възможността за военното поражение надъ централните сили се поставя пакът във зависимост отъ въпроса, дали ще може да се намърши сръдство сръдът подводниците. До сега такъв нѣма. Близкото бѫдеще ще ли го донесе?

НАРОДНО СТОПАНСТВО.

Във „Военни извѣстия“ пръвзичат изадки изъ бюллетина на Метрополитания въ София.

„Връмдите навредъ е помагало за успѣшното привършване на зърнодобата; тя е останала да продължи главно въ планинския място и само тукъ-тамъ въ полето. И сега чакъ при вършицата се е установило, че на доста място зърното на пшеницата и червенката е малко по-слабо, отколкото е очаквано; но изобщо все е по-тънко, по-тежко и дори по-чисто, отколкото миналата година. А количеството на есенният и пролетни зърнени храни вкупомъ изобщо за цѣлата страна, включително Добруджа, Поморавия и Македония, едва ли не е по-голямо отъ ланшиното.“

Германският панциръ въ Лайпцигъ.

Както се знае, една отъ главните причини за всесъдътската война лежи на економическа почва. Противниците на Германия имаха за целъ да унищожат влиянието на германската търговия и индустрия отъ всесъдътския пазар. Политически и економически Германия тръбаше да

да заеме онова незначително място, което тя е имала преди 1871 г. (основаването на германската империя)

Единът отъ най-важните фактори, които помагаха на Германия да замени първично възможното място на всесъдътския пазар преди войната, бъде Лайпцигският панциръ. Тукъ се стичаха търговци отъ цѣлия свѣтъ. Да се унищожи това стечениес на заинтересовани и любопитни, бъде главната цел на фабриканти въ Англия и Франция. Тъкъ устройваха собствени панцири, общие Лайпцигският панциръ въпреки това запази своята постоянна сила. Презъ войната мисълъка, че ще могат най-съдътъ да я унищожат. Но въпреки всички мърки на изолиране, панцирътъ бъде масово посъстен, ако не отъ представители на неприятелските воюващи държави, то толкова повече отъ неутралните страни. Повече отъ 2540 фирми бъха пратили своите образци и фабрични изделия.

Лайпцигският панциръ е единично доказателство за економическата мощь на съюзницата на Германия.

— Селянинъ: Наистина, съдътъ съхъбати, но милостиви гости съхъбати.

— Драги, куражлия ли си?
— И то какъ я!
— Тогава, заеми ми 50 лева!

— Тя: Какътъ ми, наистина да живея повече отъ изжетъ?

— Той: Да, но само вдовиците.

— Колко ще се натъжа, като събудя утъръ казалъ единъ, къмъ съобщили, че баща му умръдъ.

ВЪПРОСИ*

Какъ върши войникъ, който седи? Къде рѣкътъ нѣматъ никакъ води? Кой човѣкъ е безъ глава въ дома? Кои година трае само единъ денъ? Какъ правягъ 12-тъкъ апостоли че нѣбето? Къде виното е най-вкусно? Какъ може да се носи вода въ ръшето?

— Кой има б нозъ, въ ходи само четири?
— На една стрѣха имало 9 врабчета. Нѣкой гръмва и убива единото. Кои врабчета съхъбати?

Лопешо.

Учете пѣмски.

1. Wo ist der Weg nach Kavala?

(во ист дер вег нах Кавала)

— Къде е пътъ за Кавала?

2. Ich sehe den Weg nach Kavala nicht.

(их зее деи вег нах Кавала пихт)

— Не виждамъ пътъ за Кавала.

3. der Weg — пътъ (подлогъ), den Weg — пътъ (допълнение).

4. Frühling, Sommer, Herbst, Winter.

(фрулинг, зомър, херст, винтер)

— Пролѣтъ, лѣто, есень, зима.

5. Jung gewohnt, alt getan.

(юнг гевонт, алт гетан)

— Каквото си постелишъ на младини, така ще легнешъ на старини.

Една похвална благотворителност

Младшият подофицер отъ 2-ти Евакуационна разпределителна бригада **Владимира Ив. Тошковъ**, по случай смъртта на баща си Ив. Р. Тошковъ, е подарилъ вънешъ вънецъ

ХИЛЯДА ЛЕВА

НА ФОНДЪ ВТОРА АРМИЯ.

Комитетътъ на фондъ 2-а Армия щълъта на който е да улесниятъ лъкуването на ранените и болни офицери, военни чиновници и войници отъ Българската армия, заболели презъ и следствие войната, благодарни на най-сърдечно на дарителя. Примѣръ достоенъ за подражание.

СМѢХЪ.

— Той: Господице, позволете да Ви пръдложа рѣката си.

— Тя: Благодаря. Имамъ двѣ.

— Момченце, днесъ щъркелъти донесе братче.

— Чакай да кажа това на мама.

— Тя: Ще ми останешъ ли въррен?

— Съпругъ: О, жено моя! Пророкъ ли съмъ азъ?

— Баща: Хмъ, хмъ... Презъ цѣлътъ денъ ми е така, като да съмъ забравилъ и щъ.

— Петърчо: Зная татко. Днесъти не си бъхътъ мама.

— Елегантна дама: Имашъ разкошина порода свини.

Въстникътъ на 2. Армия се изпраща на частите и учрѣжденията отъ армията бесплатно. Частни лица и други учрѣждения могатъ да го получаватъ срѣщу доброволни пожертвувания за „Фондъ 2. Армия.“

Въстникъ на ВТОРА АРМИЯ

Ръкописи и писма се изпращат чрезъ полковите кореспонденти до Редакцията въ Шаба на 2. Армия.

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. — Трета бойна година.
2. — На Царица Елеонора.
3. Професоръ Мюленсъ.—Единъ споменъ за Н. В. Царицата.
4. Поручикъ Поповъ П.—Една наша победа въ воздуха. (Изъ живота на частитѣ). Подпол. Ильевъ.—Чичовци.
5. Д-ръ Др. Германовъ.—Маларията.
6. Поручикъ Игнатиевъ Ал. И.—Спекулантъ и войникъ (Подл.).
7. Разни.

ТРЕТА БОЙНА ГОДИНА.

Вече четвъртата година народътъ възпитава, а за България се започва третата бойна година. Две години нашиятъ български народъ неуморно работи надъ великото дъло на своето обединение.

Нашитъ непримирими врагове, били по всички фронтове, още не показват да произнесат думата миръ и не ще възложатъ въ трета военна година.

Съ гордостъ ние можемъ да подадемъ на изминалите години.

Прѣзъ първата година нашата армия сломи коварния западенъ съсѣдъ. Тя разби и изтласка изъ Македония и дошли въ помощь френци и англичани. По този начинъ ние стъпихме здраво на южните граници на Македония съ непоколебима воля отъ тукъ да прѣговаряме за миръ.

Прѣзъ есента на първата година нашата армия закръгли успѣхъ си на югъ, като се спусна въ долината на Струма и опрешила си на Бѣлото море.

Прѣзъ втората година нашиятъ съверенъ съсѣдъ Ромжия се наименува въ войната противъ насъ. Съ нечуванъ геройзъмъ нашата армия удържа напискътъ на враговете отъ югъ, а въ сѫщото връме нарасне страшни удари на съверъ. Като лава потече тя прѣзъ Добруджа. Скоро заедно съ съюзниците тя влѣзе победителка въ Букурещъ и тамъ на самото място разкъса желъзния обръчъ, съ който враговетъ обковаха Бълга-

рия, когато подписаха Букурещкия договоръ въ 1913 година. Тъй армията достигна до съверните граници на Българското племе и остана тамъ до сега.

Слаби да нанесатъ такива удари, каквито ние съ съюзниците нанасяме на всѣкаждѣ, нашитъ неприятели се надъватъ да ни изтощатъ съ гладъ и да ни заставятъ отъ умора да сложимъ оржието, да се признаемъ побѣдени. Но прѣзъ втората година на войната въ нашето отечество се започна усилена дѣйност за организиране на стопанския животъ. Тази дѣйност даде скоро неочекувани резултати: сега прѣдъ прага на третата военна година нашиятъ тилъ е устроенъ тъй, че убива всѣка надежда на неприятелитъ да ни побѣдятъ чрезъ тила и съ умора.

Бити го всички посоки, нашитъ врагове още не искатъ да признаятъ страшната за тѣхъ истини. Тъ търсятъ срѣства да попълнятъ оредѣлѣтъ си сили. Америка и Гърция съ сега новите струи на нашите врагове. Какво ни очаква проче прѣзъ третата военна година? Нашето отечество днесъ прѣставлява една сила крѣпост. На крѣпостните стѣни стои непоколебимо желѣзно войнство, което не ще допустне на врага да тъпче свещената българска земя.

Враговетъ се мѫчатъ но не могатъ да издебнатъ нашата будна страна. И никога не ще успѣятъ да сторятъ това. Може би тѣ скоро ще поискатъ миръ?

Ако ли не сторятъ това, може би защитниците на крѣпостта ще се размърдатъ?.. Тогава пакъ страшната лава отъ българското войнство ще потече на югъ. И това ще биде вече послѣдния уларъ надъ нашиятъ врагове и печать за нашето обединение.

При започването на третата военна година ние сме пакъ готови за миръ и силни да продължимъ борбата!..

* * *

Дисциплината на нашата армия е свещената залогъ за величеството и пръвейването на Родината ни.

На Царица Елеонора

(СОНЕТЪ).

Спокойна, сърдечна, смириена!
Царице, Ти дойде у насъ,
Съ единичка въ душата си страсть:
Да бѫдешъ народу полезна.

Елмази купъ бѣха въ сърдце Ти,
Раздаде ги съ радостъ Ти тѣхъ!
Какъ бѣрса, Царице, видѣхъ
На бѣдни, сираци сълзитѣ!

Спокойна, смириена, сърдечна!
Ти памѧтъ остави си вѣчна,
Наравно съ безсмѣртните днесъ!

Отдаде на служба народна,
Душа си богата, свободна —
Ти — гордостъ на трона и честь!

■ ■ ■

Споменъ за Н. В. Царицата.

Г-нъ Професоръ Мюленсъ, хигиенистъ съвѣтникъ при 2. Армия ни разказа изъ своите спомени за Н. В. покойната царица Елеонора:

Още отъ начало на влизането на България въ всесъвѣтската война Н. В. царица Елеонора полагаше несравненни и ненадминуеми грижи за всѣки боленъ и раненъ. Неизгладима остава въ паметта ми трогателната картина, какъ Царицата въ начало на войната, съдѣдъ пристигна на първите ранени въ Софийските болници, отиваше отъ легло на легло, любезнно разговаряше съ всѣки офицеръ и войникъ, утѣшаваше страждущите, раздаваше имъ цигари и други малки подаръци и се сбогуваше съ тѣхъ, като имъ стискаше ръжата.

Нейно Величество сѫщо проявяваше извѣнредно особенъ интересъ къмъ борбата и прѣдпазването на заразителните болести, които бѣха почти съвършено избѣгнати за българската армия прѣзъ тѣзи 2 години отъ войната. Тя познаваше важната роля, що, играятъ нѣкои паразити при прѣдаването на опасните за армията инфекционни болести и настояваше, поради това, при всички прѣгледи на болниците за най-голѣма чистота на болниятъ и на болничните помѣщения. Когато проницателното ѝ очи откриеше нечистота, тя упрѣваше видѣното съ строго изражение.

Сѫщо както Н. В. Царь Фердинандъ, тя бѣше своеувѣрѣменно по-

знала, че българската армия се заплашваше отъ къмъ заразена Сърбия отъ една голѣма опасностъ въ лицето на прѣдаващия се чрезъ въшки петнистъ тифъ. Въ началото на м. ноември 1915 г. прѣди моето заминаване за 2. Армия, Нейно Величество особено настѫчиво ми прѣпоръжча прѣдпазителни мѣрки срѣщу прѣнасянето на заразата отъ петнистъ тифъ.

Тази възвишена жена мислѣше за всичко. Мислѣтъ ѝ бѣха отправени къмъ всички български войници, на фронта и въ тила. Особено можахъ да сквана отъ нейните думи, които много се грижеше тяга сѫдбата на транспорти — волски коли, които сѫ отъ такава грамадна важностъ за сражаващите се войски. Не само, ѩо неуморнѣтъ бодри колари да получаватъ прѣзъ студената зима топли дрехи и топла храна, но грижовната ѝ мисълъ бѣ насочена даже и къмъ прѣгателното-варнитѣ животни: ѩто и тѣ да получаватъ прѣзъ зимата на денъ по веднажъ ярма, освѣнъ това топли завивки и да се взематъ своеувѣрѣменно мѣрки за якъри по етапните пътища.

Нека да спомена още, че Нейно Величество ми прѣдаде при прѣгнането ми за фронта единъ голѣмъ сандъкъ цигари за раздаване на болниятъ и ранените и ме помоли, да имъ прѣдамъ на всички нейните поздрави. Че тия поздрави и цигари прѣдизвикаха голѣма радостъ въ болниците на 2. Армия въ Македония, не ще има нужда да се споменава.

И ний, въ 2. бѣлгарска армия, имаме всичкото основание и дългъ да си припомняме винаги съ благодарствено сърдце за тайската на тази страна, загрижена денъ и нощъ вѣкъ отъ дѣцата ѝ. Нейното име ще бѫде издѣлано и въ историата на 2. Армия съ неизличими букви.

РАЗНИ НОВИНИ.

Една 6 членна депутация отъ Радомирски граждани пристигна въ щаба, и замина съ файтони къмъ фронта, за да посѣти синоветъ — български храбреци отъ този български край. Тя имъ бѣси мили подаръци отъ домашни и скъпи думи отъ родното огнище.

За хубостъ се мисли само при добри врѣмена.

Въстникъ на ВТОРА АРМИЯ

Ръкописи и писма се изпращатъ чрезъ полковите кореспонденти до Редакцията въ Шаба на 2. Армия.

СЪДЪРЖАНИЕ:

Поручикъ Георгиевъ И. — Надежди на Америка.

Илл. — Прощалният зовъ на покойната ни Царица.

Лит. На ловъ по Струма. (Изъ членото на частните).

Лит. Тукаровъ. — Свадбата. (Комюнтистъ).

Репортажи

Поручикъ Георгиевъ И.

Надежди на Америка.

Съглашението е въ серийна издачка. Прѣдъ прага на четвъртата година, то търси активи въ минното и надежди въ бѫдещето, за да нареди продължаването на войната извънко.

Въ Русия борбата между генерала Корниловъ и Керенски издава борбата между двѣ противоположни течения по въпросите за мира и мира. Въ Франция минната криза, която протече толкова усложнения, е прѣдизвикана все отъ надвисналите възможности: "Quo vadis," "на кѫдъ идемъ" и "какви ни сѫ шансове за успехъ прѣзъ четвъртата година, следъ толкова горчиви разочарования прѣзъ изминалиятъ три, изгладени съ толкова розови нации години?"

Въ Италия, следъ проваляването тай широка замислената офанзива на Изонцо, раге общественъ духъ прѣдъ прага на четвъртата година!

Съзашенските политици, ведно покорния печатъ се чудятъ, също да отвлекатъ мисълта на действието отъ перспективите на изгладен миръ и да палнатъ въ образището му надежда, че ущата 1918 г. е годината на италианските побѣди.

Французытъ говорятъ за Япония помошъ на источния боенъ тесътъ, но сами не върватъ въ възможността Япония да отслаби своя помощъ, безъ надлежни компенсации и безъ нужните гаранции, Америка съ своето милитаризъ-

ране нѣма да натисне Япония до жъгла по болния между тѣхъ въпросъ. А кой ще даде тия компенсации и кой ще прѣдстави нужните на Япония гаранции, че Америка, която се гримира за европейския театъръ, нѣма да играе ролята си на Азиатския?

Разбира се, че никой. Ето защо и съѣткътъ за японска помощъ сѫ криви и сериозантъ хора въ Съглашението едва ли ще се заблудятъ!

Остава една надежда — помощта отъ Америка.

Извѣстно е, че ставъдокеанская република се готови трѣскаво за война. Уилсонъ, нейния прѣдѣдатель, съ честитъ си изявления, иде да покаже на свѣта, че Америка е мощен факторъ по въпроса за войната и мира. Неговиятъ отговоръ на папското прѣдложение за миръ недавно се счита като отговоръ на самото Съглашение.

Но въпросъ е — дали Уилсонъ, прѣдѣдателя на практическите японки, ще вкара и отслаби своята армия въ войната по европейските театри, само за да унищожи Германия!

Тази цѣлъ е твърдѣ малка!

Интересътъ на Америка много по-съе застъгътъ отъ Англия и Япония, отколкото отъ Германия. Може би, даже, послѣдната ще биде полезна въ нѣкои отношения на Америка, когато ще се създаватъ бѫдещите съюзи. Тѣй че надали Уилсонъ готовъ мощната армия за дѣйствия въ Фландрия или Шампанъ.

Много по-вѣроятно е, че тая армия се готови за "зелената маса", за мирните прѣговори, глѣдъ ще диктува най-силния! По отговора на Америка до Папата личи, че по схващането на Уилсона момсита на мирните прѣговори приближава.

Изглежда, че тай ще настъпи, когато американската въсна мощь дойде на зенита си и когато американскиятъ въпросъ въ Европа и Азия ще се сложи на безкрайно разрѣщение на "зелената маса".

Ако е тѣй, надеждитъ на американската помощъ, ще стоплятъ много малко сърдца въ лагера на Съглашението.

Илл.

Прощалният зовъ на покойната ни Царица.

Герой — борци, неуморни, горди, смѣли,
Синове достойни на България, мои мили чада!
Смъртъта неумодима и надъ менъ крила разпери —
Моятъ часъ дойде. — Сбогомъ, прощавайте за всегда.

Всрѣдъ вашите изпитания, горчиви, тежки
Моите майчини обятия ставаха непосилни;
Плачътъ на сироти и сираците клети
Срази прѣждеврѣмено въ менъ всички жизни.

Азъ умирамъ съ тѣга дълбока, неутолима,
Че всрѣдъ вашътъ страдания, мжки, неволи,
Прѣди да се съвршатъ бѣдствията неумолими,
Моето сърдце спира да чувства, рида и се моли.

Умирамъ съ тежка неизразима печаль,
Че не при всинца ви можахъ да се съврна,
Отъ майчина нѣжностъ да дамъ всѣкъ му дѣлъ,
Ахъ! Не всѣкого можахъ състрадателно да прѣгърна,

Уви! Прѣдъ мята погледъ заледенъ, о, мили герои!
На вашите подвиги дивий бѣськъ витай,
И умирамъ легко съ вѣрата дѣца мои,
Че вий ще изпълните дългътъ си до край!

Дерзайте бодромъ въ борбата неравна!
Ако паднете съ честь и гордостъ умрете!
Поклонъ прѣдъ вашата слава безсмертна!
Прошавайте! България свето пазете!

Тамъ прѣдъ трона на свещенната обителъ,
Колѣнопрѣклонно ще моля азъ Бога-Отецъ
Да прати скоро своя Ангелъ-Вѣстителъ
Вамъ миръ да дари и побѣденъ вѣнецъ!

ИЗЪ ЖИВОТА НА ЧАСТИТЕ.

На ловъ по Струма.

По брѣговете на Долна Струма, дѣто фронта е по-спокоенъ, често съ 35 пушки и една картечница, ставатъ патрули схватки, пълни съ подъ началството на фелдфебелия приключения, — малки работи, но отъ 3-а рота Калчо Миховъ и помощниците му, фелдфебелия отъ 5-а рота Илия Ганевъ и ст. подофицеръ отъ 8-а рота Василъ Даскаловъ. Патрулътъ машабъ, необходими, полезни и приятни. Войницитъ гледатъ тѣль като на дѣтишки игри, устройени за развлѣчене и забава, следъ уморителното бѣдѣйство на деня, поради което се отзоваватъ охотници на едро, и става причина да се комплектуватъ съвмѣстни патрули за ловъ. За подобенъ ловъ на хора благоприятствува и самата природа, буйна и могъща, тайнствена и не-прходима: трѣси, бурени, кжлини, диви лози, храсте и вѣковни явори изплитатъ огромни лабиринти, дѣто

сѫ възможни опасни нападения, смѣли приключения, засади и примки, ловъ на хора.

На ловъ се изпраща на 1-и септ. т. г. съвмѣстнъ патруль отъ 3-а, 5-а и 8-а роти, всичко 43 человека, патрулътъ на фелдфебелия, — малки работи, но отъ 3-а рота Калчо Миховъ и помощниците му, фелдфебелия отъ 5-а рота Илия Ганевъ и ст. подофицеръ отъ 8-а рота Василъ Даскаловъ. Патрулътъ тръгна по срѣдъ ноща изъ пътъ за с. Ени-Махле при тълна мѣсечина и скоро изчезна въ тъмнината. Нощта бѣ тиха и спокойна, войницитъ въ приятно настроение тихо продължаватъ своя пътъ. Скоро мѣсецътъ зайде задъ Крушава планина и, когато бѣше тъмнината, патрулътъ прѣмине селото и стига уроченото място, вляво отъ селото, отвѣдъ окопите и телените мрѣжи на противника. Малко отиди. Началниците превъзятъ своятъ наредби и заповѣди и частните заематъ своя-

Въстникъ на ВТОРА АРМИЯ

Ръкописи и писма се изпращат чрезъ полковити кореспонденти до Редакцията въ Шаба на 2. Армия.

ПАНАХИДА ЗА НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО ЦАРИЦА ЕЛЕОНORA.

Народът чествува паметта обичашъ, — бѣ врѣдъ, кѫдѣто своянти велики покойници, не имаше горчевина, сълзи и нищета; но защото прѣз тѣхъ грѣ сълнчно-утѣшаваще, ободряваще, раздаваше то на големи духовни съкровища: съ щедра рѣка милост, подкрепа, мъдрост, обичъ, познание и вѣра; душа...

И този само, че съ тѣхната сирачка се губята водачите изъ чета проглеждаха еъ очите и; строителът, онѣзи, които знайтъ тѣмните скрѣбъти на зло и свѣтлите на живущите въ неволя...

Спомена за Тя дойде царица на сдвамъ съ него на упокойениетъ въ смъртъта буденія отъ робството нашъ народни души се чествува още, да родъ и—не се затвори, отъ високо посоченъ на бѫдещътъ поколѣнія да го гледа: бѣлите дреши на мъжеската и цѣльта на всѣко човѣкъ съществуваніе, послѣдната задача на трудътъ отъ всички, защото е плодъ на всички, защото е плодъ единъ безпрѣдѣлно съчувствие къ живота, и една свята любовъ къ ближни.

Че дългото на което тѣ сѫ били художни и жреци е угодно Тебе, който ги е благословилъ въ същността, че истината, която сѫ проявлявали и изпълнявали е благославна за всички, защото е плодъ единъ безпрѣдѣлно съчувствие къ живота, и една свята любовъ къ ближни.

Тази съчувствие и тази любовъ къ земята и непромѣнимъ бѣлътъ сънчършения човѣкъ, тѣхъ само гъннатъ въковетъ. И врѣмето, когато всрѣкасътъ тече, ги остави събития и ги приподписва.

Тежко народу, хвърлилъ въ земята и забрава имената на многостойните си чеда! Трупътъ е той, изхабенъ въ пороци и недостоенъ е той да съдѣтъ въ съмѣстътъ на други народи, нито му е прилика да очаква помощъ и подкрепа въ време на злочестина и мяжа. Също такъ високо призвание забрави народъ, бѫдещето си убива.

Богороди, а тѣ—не се бори, позиши рѣка. За него не бива да има място на земята.

Врѣзъ се въ нашата народна паметъ, покрай многото прѣкрасни легенди, легендата за една царица, която дойде отъ другадѣ при настъпление на земята и сълънцето изгрява—високото свѣтло сълънце раздава дъждъ.

По изметените улици народъ прѣминава якъкъ. Тежко и самотно се отзиваватъ тоноветъ на кам-

баната и гълъхнатъ, като лълбока въздишка, далече изъ покълълото южно поле. Лъщъ се въ краятъ на това поле голъма, бисерна огърлица—водите на Струма се отичатъ тамъ и прѣмаллятъ отъ умора, бѣрзатъ да починатъ въ скучитъ на нашето Бѣло море.

Една тържествена замисленостъ се е настанила наврѣдъ, едно тихо и вдълбочено въ себе си мълчание люлѣтъ леки крила!

Подйема се, опечаленъ и скърбенъ, есенния денъ.

Извѣрваша се панахида за великаната покойница; посѣдия почина се отдава на царицата, която приживѣ още си въздигна паметникъ въ душата на цѣлъ народъ.

Вече горятъ кандалата въ старати, склупена черквица; тълпятъ се хора въ тѣснота и дворче. Граждани и военни. Ни гълъчъ, нито говоръ има—като да се извѣрваша свещенодѣйствие.

Група офицери, насъбрани около снаажния, енергиченъ полковникъ Ц.—интенданть на дивизия, слушатъ, какъ разправя той тико и сдѣржано нѣщо.

Камбаната отвѣри последниятъ ударъ, звукътъ отлетѣ, като подхвъркалъ въ висината птици и

угасна, разточенъ въ море отъ купненъ по загубена надежда.

„Со свитими улокой!“...

Свещеника възгласи заупокойна. Трогателнѣтъ и пълни съ меланхолия гласове по нѣщо свидно, завинаги погубено, залѣха сводовете на църквицата. Десетки уста зашепнаха молитвата за всеопрощението прѣдъ стѣжните на Бога-Отца.

„Пріпадемъ и поклонимъ!“... молѣше вѣрата на сбраното множество, и го приковъваше на колѣнъ къмъ земята, на колѣнъ прѣдъ паметта на Оази, която отмина въ небесните селения, като остави примѣръ отъ добродѣтеленъ и святъ животъ.

И въ прѣклонението, на всички, въ смирѣнието, съ което и бѣловласия полковникъ и офицери и граждани и военни, та и неврѣстни дѣца молѣха Всевишаго да дари животъ вѣчъ, „безъ печаль и възлѣханія“ на Нейната страдалческа, велика душа, се чуваше скрѣбъта на народа, който изпроваждаше тѣлънинѣ и останки тамъ въ свещената родина: и Вѣчна паметъ и Царствиене небесное Царици Елеонора!

Свеш. Ив. П. Михандовъ.

Отговора на Негово Величество Царя на България на папскатаnota за миръ.

Прѣсвѣтейши Отче,

Съ благоговѣние приехме посланието на Ваше Святейшество, чрезъ което, вѣрни на възложената Ви отъ Спасителя мисия, каните подителитѣ на воюващи народи да туриятъ край на кръвопролитията и да възвѣрнатъ на подложеното на тенки изпитания човѣчество добродѣчинитъ на мира.

Чувствувахъ дълбоко бащинската грижа, която е вдъхвала на Ваше Святейшество тази нова постъпка, пропита отъ милосърдие съ християнска любовъ, Ние съ синовна смиреностъ се вслушваме въ зова на Ваше Святейшество за миръ и братство между народите.

Призовани прѣди 30 години отъ Божието Промилѣніе да направляватъ междубините на Българския народъ, Ние всѣкога сме имали прѣдъ видъ тежката отговорностъ, която вътвъзто на своя народъ, не сме се от-

и трети дотърчака. Мокри, сягали, тък се поупсоконка и почда ни разказват: „Качила въвта 24 души. Гърцият бѣха в. Въмсто къмъ бръга, тък ни ража къмъ срѣдата на залива, личихме се на 200-300 крачки парахода. Познатият Мицо, пакутгъ почнаха да искат пари, те пари викаха тък, ще видимъ? „Миль ни е живота, дали е, но отъ дѣл да ги вземемъ? тък ни още на позицията, и тък отъ гърба ни свалиха по. Какво да дадемъ? Дъщеричата ѝ бѣ отворена. Водата бързочна да пълни лодката. Обезумъ отъ ужасъ, почнахме да видимъ, да пищимъ Богъ и само Богъ чуе и да ни помогне! Ладъ се обърна. Мнозина се скриха тък подъ нея, нѣкон се хвърътъ страни, очаквайки смъртта на, само ние тримата, успе да изплуваме, само ние се пакутгъ.“

Пасиха се още девет души. Източо още единъ чашъ. Малка лодка светяща фенерче шарѣше изъ вода. Чуваше се викъ: „Мицо, о.“ Лодката дойде и до насъ, че седѣха трима. „Имате ли ени?“ — Да! десетъ, петнадесетъ повече, не знамъ.

Другия денъ при хубаво връчили останали слѣдоха на пакутгъ бръги. Източо още единъ чашъ. Малка лодка светяща фенерче шарѣше изъ вода. Чуваше се викъ: „Мицо, о.“ Лодката дойде и до насъ, че седѣха трима. „Имате ли ени?“ — Да! десетъ, петнадесетъ повече, не знамъ.

Следъ скоро Господъ наказа

Добъ.

Слѣдъ боя

Слънца кървавия денъ, когато тръбата пропада, еней екъ замъръдалеко, викъ изъ кървави гърди... възвѣтъ глухите простори, сълътъ подкрадва се и стъжа леко... сълътъ Балканътъ се чернѣтъ — съдитъ, напрѣщенъ и студентъ; съдитъ въ тягостна забрава сълътъ славни времена, сълътъ отдихъ, сълътъ, денъ съкашъ, тайни разгадава... сълътъ нощи птици мрака, сълътъ стои на плачещо дѣло. сълътъ, хълми, чуки сплѣтъ... сълътъ, тамъ — незнайно дѣло, сълътъ отронва се и пада, сълътъ въ незнаенъ пѣтъ...

Здравъ е нашия народъ, доктъръ, казвамъ азъ на седящия до менъ, умѧщъ като самоваръ, полковникъ.

Гладамъ на войниците — сѫщинъ-бронзы! Модко пекъ ги е пекъ, о дѣждъ ти е плискъ и глетъ — живота въ всичките имъ-сънения бий, като кайнакъ. Погледи само какъ заравата ядатъ! Да, живавъ народъ сме! Въ обеща ни санешъ, но не можешъ счупи! отвѣтра доктора, като че куртката и остана по риза. е! За сега нѣма госпожици въ то, може да се стоятъ по риза,

Сега почиватъ си бордитъ, И съятъ съпнуватъ, може би — Домашинъ кжъ и войтъ мили... Въ тъмата слушанъ постъ пъкъ бди Опериъ слухъ, съ тревожни взори Слѣди шумъ, придържа сили.

Оф. к-ть Ленковъ.

ПОЛОЖЕНИЕТО.

ВОЕННО

Западенъ театъръ. — Сражението въ Фландрия продължава. Неприятель направи най-незначителни напредъвания. На много място той биле отбитъ съ контра-атаки. Англичаните съ хвърлили 12 дивизии безъ да могатъ да разколебаятъ отбраната. Мѣстността източно отъ Иперъ послѣдователно се обстрѣлява съ силни артилерийски огньи. Атаките, които се предъприематъ тък тая място, съмнъ, съ отбити съ огнь и ржкопашни боеве.

Не оставатъ фронтове нѣма промъна.

ПОЛИТИЧЕСКО.

Стокхолмъ. — В-къ „Рѣч“ съобщава, че въ руския правителствен кръгове владѣло голъмъ пессимизъмъ доскено положението на правителството, вслѣдствие засилващото се влияние на большевиките, слѣдъ Корниловския бунтъ.

Споредъ извѣстия отъ Петроградъ, въ заседанието на делегатите на всички комитети за продоволствието на Русия, председателъ заяви, че вслѣдствие лошата организация на продоволствието, Русия се намира предъ пълна катастрофа и разгромъ.

—

Петроградъ. — Министерството на външните работи съобщава: Разпространението на наполѣдъкъ отъ вѣстните, въ разни страни, слухове, отнесищи се до прѣговорите за миръ, инициативата за които прѣговори принадлежала на извѣгни сили, съ напълно невѣрни. Също съ напълно безосновни и съобщенията отдаващи особено значение на Берлинската конференция, която се свиква отъ „Съюза за съществяване на миръ“ и съ който съюзъ, никоје руското правителство, нито съ-

—

Петроградъ. — Министерството на външните работи съобщава: Разпространението на наполѣдъкъ отъ вѣстните, въ разни страни, слухове, отнесищи се до прѣговорите за миръ, инициативата за които прѣговори принадлежала на извѣгни сили, съ напълно невѣрни. Също съ напълно безосновни и съобщенията отдаващи особено значение на Берлинската конференция, която се свиква отъ „Съюза за съществяване на миръ“ и съ който съюзъ, никоје руското правителство, нито съ-

юзниятъ правителства иматъ нѣщо общо.

—

Ригъ. — Съобщаватъ, че на другия денъ слѣдъ получаването отъ-вортъ на Централните сили, единъ висъч чиновникъ въ Ватикана заяви, прѣдъ одно видно лице отъ силите на Съглашението, че слѣдъ като Германия е готова да се задължи по дѣлъ главни условия: арбитражниятъ съдъ и безоружването — би било лудостъ да се продължава войната.

Д-ръ Д. Герланъ.

Тайнствената фигура.

(Стихотворение въ проза).

Прѣстанъ жестокия бой.

Сълънцето отдавна бѣше скрило послѣдните си тъмносини лажи. Мълчаливъ и тайнственъ мракъ покриващъ полето прорѣзано до къща вечеръ отъ свѣткавиците и огласявано отъ бѣсния ревъ на ордията.

Тишина бѣше настѫпила по широкия фронтъ.

Сънъ бѣше склонилъ клепките на морните герои. Само бодри наблюдаватели и будни патрули стърчеха като истукани или се мѣркаха бѣзо и прѣдъзливо низъ полето.

Мракътъ като че изведнъкъ се сгъсти още повече, тишината стана още по-дѣлъбока.

И ето...

Мѣсецъ показа широкото си лице.

Кърваво и страшно бѣше то.

Бързо изпѣзъ той надъ хоризонти висоти.

Огнено-кървавъ зракъ заля косо полето.

И все по-високо се издигаше мѣсецъ...

Отъ високо той хвърли тревоженъ взоръ надъ земята и изведенъкъ... трепна и застана.

Неговитъ лжини озариха лицата на падналите герои — неприбрани още слѣдъ днешния бой.

Лицето му, кърваво и страшно испирзо, доби свѣтло-синковъ зракъ — изразъти му става мекъ и състрадателенъ.

Притихна и вечерниятъ, който доскоро шеташе между дѣлбокослящъ, като галъше вѣмѣсто майчини милувка застаналътъ имъ лица.

Но...

Зачуха се леки стѣжки и тайнствената фигура заброди между падналите.

Тя бѣше висока и мощната.

Въ дѣсната ѹ ржка лѣтѣше тежъкъ чиличенъ мечъ, по лѣскавия металъ на който играеше трепетно траенъ миръ и съ който съюзъ, никоје руското правителство, нито съ-

—

На Ѣрно бѣше отпускаръ.

И защо му е трѣбвало да скочи прѣди вѣре?

По-блозо му било до село, ако скочи?

— Докторе, трѣбва най-строго да се прѣѣдѣда тия, които се качватъ и слизатъ прѣди спирането на трена. Ето какво нещастие!

Доктора се усмивка тѣжно.

— Трѣбва! Трѣбва! Но нали знаѣшъ, че главата на Бай Ганю не е отъ меките и че въ една вода не увира...

Ний отминахме, като оставихме трупа на смазания войникъ да чака слѣдователя.

Мълчаливо се наведе тайнствената фигура надъ навѣки спящъ и слѣдъ като цалуна кротко гордѣтъ имъ чела овѣнчъ главитъ имъ лаврови вѣнци.

Единъ съзъ по-спаха.

Слѣдъ това величествено и мощно се испрази тайнствената фигура и съ текки стѣжки закрачи къмъ потъналата въ тишина позиция.

Непоколебимъ и страшна засада тъмъ съ тежъкъ мечъ въ ржка и чиличенъ гръденъ за да пази прѣдълътъ на родната земя.

Одации закриха свѣтлото лице на мѣсца.

Настана мракъ.

Далечъ гръмъ се разнесе като плачевенъ стонъ.

Свѣткавици се кръстосаха.

И завалиха кротко и безгласно дѣждъ — далечни майчини съзъ ороиха застинатъ лица на храбри синове.

А тайнствената фигура стоеше все тъй непоколебимъ и сграша:

България бѣше надъ саonte дѣца!

НАУЧНИ

Д-ръ Д. Т. Буриковъ
Дружиненъ лѣкаръ.

Смъртъ на мухитъ!

Въ полка се появиша нѣколко случаи отъ кръводриська. Едни помишлиха, че причината е водата. Но нашата вода е добра. Изѣдвахме я химически и намѣрихме, че нѣма органически, гниещи вещества.

Други обитиха храната. Безразборното ядемъ всѣкакви сурви зеленчуци (красавици, царевици, пиперки, домати) и зелени плодове е причината на кръводриська. Това е донѣжъдъ право: такъ грубъ храни, времана изобилино, раздръжава червата, прѣдизвиква катарадно състояние, което може да дойде до отдѣляне на слизъ и кръвъ. Ако ли пъкъ зеленчука е стъ градина, която се вади отъ рѣка, той е замърсенъ и по него може да има и зарязата на кръводриська.

Трети намѣрихме причината въ блатата, треска, защо почти всички заболѣватъ отъ кръводриська порано съ имали блатна треска и здѣщото послѣдната болестъ въ нѣкои случаи силно разкръжава храносмилателните органи.

Такъ е: неразумното тѣлъкане съ каквото се случи и бляната треска ослабява стомаха и червата и спомагатъ да се появи кръводриська. Но отъ гдѣ се взема заразата?

За менъ е ясно, гдѣ е извора на заразата и кой я прѣнася въ стомаха и червата на човѣка.

Всички болѣдували отъ кръво-

на слѣдующата гара доктора ме бутна.

— Казахъ ли ти, мой мили, че въ една вода не увира! Гледай!

Още трена не спрѣль, ний винаги дѣхме позната стара картина. Отъ прѣѣдѣда тия, които се качватъ и слизатъ прѣди спирането на трена. Ето какво нещастие!

— Да, докторе, правъ си... Неприятно е, но така е — въ една вода не увира главата на Ганя...

— Нече не увира, ами съ смъртъ петь пари не дава! свѣнливо се обади спираузъ изъ взгона войникъ.

Лудъ Гедилъ.

а къмъ Дулница горешо не горешо ще се навлича курката. Въ тия вагони човѣкъ може да се свари, като картофи. За едната хубостъ.

Случило се бѣше неочеквано на

на съмртъ единъ войникъ. Отрѣзъ

ло му бѣше двата краха и смачка

ло гърдътъ. Войника е искала да

смочи, но дъволъ си нѣмѣла работа,

закачва се торбата въ нѣкакво же-

стска горещина, дяволъ да го лѣзо на платформата, прѣпъва се

той и, между реалситъ!...

Ужасна картина!

Въстникъ на ВТОРА АРМИЯ

Ръкописи и писма се изпращат чрезъ полковите кореспонденти до Редакцията въ Шаба на 2. Армия.

ОБНОВЛЕНИЕ.

"И все пакъ, още никой не е разказалъ, какъ българина обича родната си въ боя."

Прости, че твой синъ азъ, Родино, не разбирахъ
Възпътъти мъки отъ родния пъвецъ;
И нищо родно, мило въ тебе не прозирахъ
Че съкашъ бѣхъ за тебе далечень чужденецъ.

Макарь и кръвъ и плътъ на твоя родъ, не знаехъ
Да любя и разбирамъ народъти ти величъ;
Азъ съ твойтъ мъки, майко, разблуденъ си играехъ,
Съ думитъ на твоя паметенъ езикъ.

Влетялъ във водовърта тъй младъ на суетитъ,
Забравихъ тазъ, която ме нѣкога роди;
Отъ тази, на която засукахъ отъ гърдитъ,
Отъ нея азъ отхвърлихъ съновнитъ очи.

Водата кръвъ не става, кръвта вода не бива —
Разбрахъ грѣхъти си тежътъ въ паметнитъ дни
И твой синъ почувствувахъ въ пъсънта гръмливъ
И въ подвигътъ, Родино, на твонтъ оръ.

Отъ всичко днесъ що става, кубаво разбирамъ,
Каква си ти за мене, какво съмъ азъ за тебъ;
Във всъко твое дѣло — единичка тебъ прозиралъ,
Във всъка твоя дума, във всъко класче хлѣбъ.

Прости, Родино, свидна, че блуденъ не разбирахъ
— Ни Тебъ, ни родъти ти, — безименъ герой,
И нищо родно, свое, въ тебе не прохирахъ.
Макарь отъ люлка дѣтска да бъль съмъ само твой . . .

Ирика Цанкова.

ИКОНОМИЧЕСКАТА МОЩЪ НА СЪЮЗА.

Съглашението почна свѣтовната йна съ надежда, че побѣдата ще идне на негова страна. Ако на бойнъ полета не побѣди, то считаше сигурна побѣдата на икономическа почва. То блокира съвсѣ проповеди, откъсна ги отъ досегашните источници за черпане на материали за своята индустрия, отдѣли отъ пазаритъ имъ, лиши ги отъ ефтина и изобилия храна, управлятеръ на неутралитетъ, контоха още въ размѣрни отношения Германия и нейните съюзници; остана срѣдство неизползвано тази областъ, само и само да чели побѣдата, която на бойни театри не му се подаде. Съглашението и днес иска да пленсира съвсѣ многообразни посещения съ прѣимущества на икономическа почва. Прѣдсказания „за“, „пълно изчерпване на бойни материали“, „крайно изтоще-

отъ вънъ и изнася съкрушителни побѣди, Тя посрѣща сама милардните разходи (около 100 милиона дневно), тя помага на съвсѣ съюзници; тя е единствената воююща лъжава, която намира такава горѣща подкрѣпа и безкрайно довѣрие въ съвсите членове. Само съ тези качества на германца може да се събератъ въ дългосрочни заеми нѣколко десетки милари, а и повече, ако това се наложи: едновременно съ разходите, се твори и побѣждава.

Чрезъ дългосрочните и фондирани заеми, Германия поддържа своя париченъ пазаръ, не го смущава съ честитъ наводнения на книжни цѣности. Производството на Германия, при такава стабилност на финансите, плюсъ организацията на войната, увеличава още повече нейните икономически ресурси.

Прѣвишаване въ чуждия вносъ, както това става въ съглашенския страни, особено Русия и Италия; една зависимост на операциите и вътрѣшниятъ животъ отъ външните производители; изчерпване на вътрѣшните парични средства за посрѣщане на външните задължения, а въ послѣдствие наводнение отъ книжни пари за посрѣщане държавните нужди, въ Германия нѣма.

Почти сѫщо е положението и въ нейните съюзници. Австро-Унгария, въпреки много прѣдвиденія, че не може да устои съ своите собствени сили, показва чудеса отъ жизнеспособност, отъ патриотизъмъ и народна солидарностъ. Всички досегашни разходи сѫ покрити съ собствени средства. Народа твори самъ също единство и щастие.

България и Турция, подпомогнати отъ съвсѣ велики съюзници, водятъ борбата съ неподражаемо постоянство и смѣлостъ. Никъдѣ не сѫ се почувствували остири недомъщи отъ средства за водене борбата.

А какво е въ съглашенския държави? Бунтове, революции, гладъ, чисто затваряне на граници, финансово затруднения, частни кризи. Това сѫ все признания на едно немощно състояние. Пораженията на бойните театри се слѣдватъ съ поражение въ икономическата животъ на тѣзи страни, и обратно.

Ето цифри за това:

Военните разходи на Русия до 1 октомври т. г. възлизатъ на около 50 милиарда марки. Срѣчу тази необходима сума, Русия е успѣла да сключи, и то съ принуждение надъ банките и спестовните каси, дълго срочни заеми, само въ размѣръ на 24 милиарда марки; отъ заема на свободата се получила около 3 милиарда; останалите суми сѫ допълнени отъ външни податия, летящи дългове и книжни цѣности. Сиромашията въ страната е голѣма, недостатъчно въ масата спрямо финансата и военна мощь съ още по-голямо. Никой не вѣри въ щастливия край на войната и не дава съ готовностъ съвсѣ срѣдства, па и нѣма отъ къде да ги вземе, защото производството е недостатъчно.

Въстанието въ Турция, Милано и

Генуя съж признания на нейната материална немощь.

Не е по-добро икономическото положение и въ Франция. Отъ направените до сега военни разходи, 80 милиарда марки, само 2 дългосрочни заеми „на Националната защита“ и на „Довършето“. Франция е получила отъ своята граждани около 26 милиарда марки; останалите разходи съ покриват съ съкровервани Сононе, съ срокъ отъ 3—12 месеци, безчетъ банкноти и още толкова висящи долгове. Поради невъзможността да се задоволятъ военният нужди отъ националното производство, само за 1916. г. виска е надмината износа съ 11 милиарда марки. Износа на златната наличностъ съдържа продаване на ценните книжа, е биль налогителъ 27 милиарда френски злато е прътнесено въ Англия, а отъ тамъ въ Америка. Сегашните нужди въ Франция се задоволяватъ съ чужди заеми, разбира се сръчни ангажименти, които уникаватъ тази горде нация. Положението ще се алошва, колкото по-вече войната продължи и недостигът за нейното продължение все отъ вънъ ще се донесе. Лошото икономическо състояние и постоянно поражения предизвикватъ чести кризи.

Но и най-богатата между съглашенските държави, Англия, не може да конкурира съ Германия. За същото време, когато последната е направила въ себе си 6 дългосрочни заеми отъ 60 милиарда марки, Англия е успяла да направи само 5 заема за 35 милиарда марки. Сегашниягласуванъ 4-и заемъ е за 250 милиона лири стерлинги или за около 5 милиарда марки, а то е отъ 5% родопски полкъ, Гергия Агелевъ, и неговиятъ земляк Педро Коичевъ, отъ 3-а рота на скъпия полкъ.

Ефрейторът помни само, това, че суми съ прибрани отъ временните средства и търсприятия. По този начинъ, обаче, не може да се прошири била избита, и когато не се раздължава. Това е накарало Бонаръ, Лоу да каже, че безъ помощта на въвчицо било общо бърканница, въ Америка, войната не може да се която не се знайло кой кого и съ продължи. Но да-ли Америка ще дава безрезервно, да ли въ нея гражданици и побъгнала да я скри на данството ще облече съ довърие по-безопасно място. Но бѣда! Не предстоящите заеми, това е спорно, направил и нѣколко крачки назадъ. Пораженията на Съглашението и вражески куршумъ пронизълъ търкривата му кауза отласкава трездитъ му и той запръчилъ единствено и богато гражданство отъ по-нататъ пътешка въ скалите съ склонът му за помощи. А безъ помощта на Америка, всичната не може да съ още не изпускала.

же да се продължи.

Победителъ на бойните театри, победителъ на Сома, Фландрия, Рига, Галиция, Изонцо и Черна, Съюза, во глава на Германия, и въ областта на икономическите съдържави, издържа блъстящи победи.

Не остана място, където нашите противници да не проявятъ своята немощь. Изходъ отъ лошото имъ положение е само капитулацията.

Поручикъ И-В-Д.

ИЗЪ ЖИВОТА НА ЧАСТИТЕ.

Отъ Мирга прѣзъ Струма.

Нѣкои отъ читателите, навѣро, ще помислятъ, че тук дума ще е за смѣляния полетъ на нѣкакъ бестрашеъ авиаторъ, въседналъ на своята Жарь-Птица, съ която лети прѣзъ пълнини и морета... Дълженъ съмъ да съмъ сега да ги поправя. Работата е по-проста и несравнено по-велика; но да започне отначало.

Въ еличинъ боеве, които станаха миналата година при Черна, където шепа борци, въоръжени само съ беззаетъ любовъ къмъ Родината, отстояваха съ гърди си, сърдъчу съ несравнено по-много добронини, тѣ пълчища на Сарай, не малъкъ дълътъ за слуги се пада и на 5% пѣх. родопски полкъ.

Въ тия дни, на 25. септември, при с. Бродъ, на самия звън на рѣката, като ранени, падатъ въ плътъ въ сръбска а Моравска дивизия ефрейторът отъ 1-а картечна рота отъ 5% родопски полкъ, Гергия Агелевъ, и неговиятъ земляк Педро Коичевъ, отъ 3-а рота на скъпия полкъ.

Ефрейторът помни само, това, че суми съ прибрани отъ временните средства и търсприятия. По този начинъ, обаче, не може да се прошири била избита, и когато не се раздължава. Това е накарало Бонаръ, Лоу да каже, че безъ помощта на въвчицо било общо бърканница, въ Америка, войната не може да се която не се знайло кой кого и съ продължи. Но да-ли Америка ще дава безрезервно, да ли въ нея гражданици и побъгнала да я скри на данството ще облече съ довърие по-безопасно място. Но бѣда! Не предстоящите заеми, това е спорно, направил и нѣколко крачки назадъ. Пораженията на Съглашението и вражески куршумъ пронизълъ търкривата му кауза отласкава трездитъ му и той запръчилъ единствено и богато гражданство отъ по-нататъ пътешка въ скалите съ склонът му за помощи. А безъ помощта на Америка, всичната не може да съ още не изпускала.

„КАКЪВЪ ПРОСТОРЪ“.

(Страница изъ прѣкъсната прѣписка).

Разказъ въ писма.

1. Отъ него къмъ мен.

...Азъ обичамъ живота въ всичките му проявления. Азъ безуменно обичамъ сънцето!.. Азъ признавамъ само това, често ражда въ менъ зарява, радостта съмъ.

Ако ми липсва сънце, азъ го на-мирамъ. И радостно, бодро минава всички мой денъ.

Азъ не обичамъ хора, които въчно охъватъ! Азъ не понасъмъ разложарованите! Това съж болни, израждащи се хора. Тѣ отравятъ тъндуха, и въ тѣната задушна и тежка близостъ въхните всичко здраво и весело.

Азъ съмъ твърдъ много прѣживялъ! И колкото позече сѫдбата нешиба съ своя неумолимъ бичъ, толкова по-силно чувствувахъ възраждането на силите си, вървата въ себе си, вървата въ свое сънце. Нене достигахъ успокояни дадените съ мъта да не пръскатъ. Бѣше

вълни. Тѣхното спокойно пляскане ме принеса дразнене.

Азъ обичамъ морето въ буря! Азъ обичамъ морето, когато вълните си, овадъни отъ грозенъ ропотъ, шумно се хвърлятъ на скалистия бръгъ и, обезсиленъ, се връщатъ назадъ, като се обливатъ въ бѣла пънъ.

Азъ обичамъ морето, когато плащащъ, обезсиленъ вълни, увѣчнени отъ походиша, могъщъ вълна, съ грозенъ шумъ се хвърлятъ на ново къмъ упорития врагъ, къмъ скалистия бръгъ...

Подъ тихия, спокойенъ пляжъ, азъ нѣколко пъти прѣ прочетохъ писмо-то ви. О, пилий мой мечтателю!

Цѣли дълъ години минаха, отъ къмъ кий се раздѣлихме, но стори ми се, като чеътъ вашето писмо:

Че вътъ сте тъй близко до менъ и говорите все съ свойственото ви вълнение и трептѣніе, при вашето сърдечно махане на ръцѣтъ.

Първи пътъ азъ го просчетохъ въ дома. Азъ затворихъ вратата. Азъ не желахъ никой да влезе и на

градъ, питали го, това ли е Генуя? Какво било тѣхното очудване, когато гъръти, чинто крачали още три перяли отъ страхъ, имъ обикновено този тамъ отсреща градъ е, Доритъ! Нашитъ бързо измѣнили посоката и се скрили отъ любозритъ, очи на събесѣдника си гъръти, но не и добро.

Наново погърсили приближава- единъ търнакъ и чакали свои дънъ-нощта. Сухаритъ-си били все призвани и съ страхъ поглеждали къмъ празнината си торбички, ако не бѣха нѣколко сморици, дървета въ едно дере, съ рожи на които утолнявали глада си предъздѣните три дена, тѣ не знаехъ щели да завършатъ съмълни походъ. Прѣзъ дена изъ своята и блудователница — търницата, тѣ и друго: единъ грамаденъ прѣвъзантъ балонъ, наблизо биватокопи и навсъкъдъ прѣкъръстомъръжи и телефони. Но тѣ види и Струма, която лъщѣла на сълѣдното и най-голъмо прѣѣздъ, което оставало прѣдъ тѣхъ. Цялъ денъ наблюдавали и се ючили да се ориентиратъ за нашите и неприятелското разположение. Отигнаха да се изпълнятъ досадливи муки, накачули съ приятелските вероплани, тѣ разбрани, че линията не ще е много вълче.

На слѣдната нощ, слѣдъ хина- страхотии, по колѣнѣ и ръкѣ, изподраскани и окървавени, провали се на дълъ място подъ телъ тѣ мрѣжи, тѣ достигнали до съмъртка и въ единъ върбалъ запънали наново да чакатъ минаващъ на полунощъ, когато по-лесно ѝ могли да издебнатъ бдителността на часовия и патрулъ. И къмъ 3 часа сутринта, слѣдъ като се ориентирали добре за неприятелското разположение, отъ постое, тѣ се потопили въ рѣката, като Св. Иоана...

Отичало съмътъ, ей, така съ дръхнѣ си да прѣглазятъ, но когато понатопили дъната си, тѣ се убили, че това не е възможно, по вървали се надиръ и се съблъскаха голи. Ефрейторътъ нагазилъ прѣвъзантъ съ едно въже и опитвалъ бродовете, а Пенъ ѝ наля въ единъ платнище багажа и спре. И послѣ, сочеки отсрещния

слънчевъ денъ. Такъвъ денъ, въ който вий бивахъ особено оживенъ, и когато изъ очите ви, като гореща струя, течеше вашата вървъ това, за което говорѣхте.

Азъ дълъ, дълъ чеътохъ писмото ви, и колкото повече вникахъ въ неговия смисъль, толкова съ по-голъмо възмущение протестиращо душата ми противъ неговата прѣдъвъзъ. Азъ не можахъ да си усмихъ, кое именно въ него ме възмущавашъ, че неговото съдържание легна, като бръмъ върху ми. Азъ се почвущавахъ на вънъ и мълго вървѣхъ, безъ мисълъ нѣщо, и безъ да желая нѣщо.

Азъ се опомнихъ на бръгъ на морето.

Морето бѣше спокойно, тихо. Не говитъ атласни гърди гръяхъ, ласканіи отъ сънцето. Морето, съкашъ въ лѣниве нѣга дрѣмеше.

И азъ, изведнъкъ, разбръхъ въ чко. Стана ми ясно това, което не можеше съ своята неопредѣленостъ.

Азъ пакъ прѣ прочетохъ писмото ви.

вроя само главата на ефрейтора
оставала да се носи надъ мъжните
на Струма, в отсрещиятъ
богът, значително високъ, билъ все
далеч. Втори път се повърналъ да взематъ нова посока и вто-
ри път се спрѣли въ отчаяние:
невозможно било да се мине рѣката
по това място. Последни усилия
направили тѣ. Понесли се изъ
съсъта рѣка въ глави и, предполо-
гахъ тѣ, че поне 300 и ще минатъ
такъ докато да стигнатъ спасител-
ни бръгъ. Когато били въ среда-
рѣката, куршумъ пропищѣлъ надъ
тѣ, и се забилъ въ водата.

— Видѣха ни, — песоглавицъ про-
вокатъ, процѣдилъ прѣзъ зѣби еф-
рейторъ, но скоро се съзелъ.

— Прѣдъ насъ има три птици,
продължихъ той: да ни убиятъ, да
се удовинъ въ рѣката и да бѣгамъ
и се спасимъ. Но плѣнници вече
има да бѣдимъ!

За щастие вторъ изстрѣль не по-
стѣдвали и нашите успѣли да се
доверятъ до бръга.

На срѣща имъ билъ постъ № 4,
отъ „“ български полкъ, където
отдани били времени всички мѣрки
за залавяната на тия страни хора.
Звучешъ отъ толкова строги мѣрки
не имало и нужда, защото „тия
хора“ и тѣ съ четири очи гледали,
да ще да зърнатъ хубавъ ония
желанкиви фуражки съ лъскавътъ
козирки, които година вече какъ-
никъ се мѣркатъ въ въображението
и за които чезнѣло юнашкото имъ
сърце.

Когато въ 5 ч. сутринната доведо-
ди при начальника на авангарда тия
изненади до ушиятъ българи, тре-
перащи, боси (Струма бѣше завѣ-
кли сощущата на единия), включена-
слико съ свѣтлани отъ раго-
чи, тѣ не знаеха на кое по-рано
да се радватъ: да ли на буйния
огънъ, що пращае прѣзъ тѣхъ и
имъ сушеще дрехитъ, или на бага-
тата звука, що имъ сложи под-
полковникъ Н., или на услужли-
востта на своите другари. Тѣ се
съзърхаха на всички страни, разглеж-
даха поле и балкани, щѣтуваха бъл-
гарски пшениченъ хлѣбъ и се рад-
ватъ като дѣца.

— Ехъ, Боже, благодаря ти, втор-
и път се родихъ, думаше ефре-
йторъ и се крѣпѣше.

Редакторъ Андреевъ.

По Круша.

(Изъ единъ зѣбъ по „“ полкъ).
На 6-и септември т. г. бѣ запо-
вѣдано да се изпратятъ отъ „“ пѣ-
хотенъ полкъ нѣколко усиленіи офи-
церски патрули по съверните скло-
нове на Круша планина, кито да
нападнатъ неприятелските предѣ-
пости и да заловятъ въ плѣнъ
неприятелски войници.

На 11-и прѣзъ нощта заповѣдь-
та е била доблѣтно изпълнена отъ
два офицерски патрула, въ съставъ
отъ 20 войници, подъ начальството
на подпоручика отъ 11-та рота Яр-
цевъ и офицерски кандидатъ отъ 3-а
рота Станчева.

Патрулътъ на подпоручикъ Яр-
цевъ бѣше изпратенъ по посока на
Кръстата височина между селата
Соколово и Тодорово, а този на
оф. кандидатъ Станчева по посока
на с. Соколово. Цѣлътъ бѣше скъ-
щата — залавяне въ плѣнъ неприя-
телски войници. Заповѣдано бѣ, об-
аче, да се дѣйствува скрито и отъ
засада, като патрулътъ останатъ
тамъ и прѣзъ дено. Заминаянето
на патрулътъ стана къмъ 8 часа
следъ пладнъ и къмъ 12 часа, тѣ
сѫхи били вече по мѣстата си. Начал-
нициътъ на патрулътъ разпрѣдѣли-
ли хората си на три поста и ядро
изъ храсталака, покрай пѣтеката,
която иде отъ било на Круша пла-
нина и слизи къмъ Кръстата ви-
сочина и покрай другата, пѣтека,
която се отдѣля отъ Кръстата ви-
сочина и върви по източна посока
за село Соколово. Така патрулътъ
стояли скрити и затвани въ храста-
лака до настѫпването на дено.

Къмъ 10 ч. пр. пл. на 12 септем-
ври, единъ отъ патрулътъ на под-
поручикъ Ярцевъ забѣлѣзълъ три ма-
нглийски войници, които се спушчали
по пѣтеката отъ гористата чука
къмъ Кръстата височина и като
стигнали на тази постъдната, едини-
ните отъ тѣхъ поставилъ триножники,
настанилъ планшета и почнали да
чертате, а останалите двама, въоръ-
жени войници, стояли отъ страните
му. Подпоручикъ Ярцевъ заповѣ-
далъ на крайните два поста да
тръгнатъ изъ храсталака и да огра-
дятъ англичаните.

Подиръ тѣзи постове тръгнали и
5-6 войника отъ патрула на офи-
церски кандидатъ Станчева. По то-
зи начинъ незабѣлѣзано сѫ били
окрѣжени англичаните и съ единъ

скокъ заловени отъ нашите патру-
ли и отвлечени въ горичката, въ съ-
вероизточна посока. Трофеи: двѣ
пуши, единъ триножникъ и единъ
планшетъ съ топографическа кар-
та на частъ отъ Круша планина. А
най-важното е, че тѣзи плѣнници да-
дова много цѣни събѣдъния за си-
литъ и разположението на против-
ника.

За отличните дѣйствия на патру-
лите и за тѣхната храбростъ, отъ
името на Отечеството, командирътъ
на полка е изказалъ своята сърдечна
благодарностъ на начальниците
на патрулите — подпоручикъ Яр-
цевъ и оф. кандидатъ Станчевъ и на
всички войници взели участие въ
патрула. На войницита отъ двата
патрула е бѣль разрѣшенъ и по 10
дневенъ домашенъ отпускъ, вънъ
отъ този, който имъ се слѣдва по
право.

ПОЛОЖЕНИЕТО.

ВОЕННО

Западенъ воененъ театръ. — На
краибрѣжието въ Фландрия срти-
лерийска дѣйностъ съ промънчива
сила. Частичните английски атаки
на Зонебеке сѫ отбити. Въ на-
воднената мѣстност на Изър гер-
манските сѫ заловили плѣнници-бел-
гийци. Подъ Верденъ и на Моза
незначителни скватки.

Германските авиатори, въ постъ-
дните дни, отново сѫ нападнали Лон-
донъ и нѣкои села, по южното ан-
глийско крайбрѣже.

—

Источенъ воененъ театръ. — Съ-
верно отъ Давина, западно отъ Луцъ
и на Сбричъ — малко по-живена
дѣйностъ.

—

Италиански воененъ театръ. — Въ
южната част на платото Бензина
— Хайлигенгейстъ се водятъ оже-
сточени боеве. Италиянците сѫ от-
бити.

—

Македонски фронтъ. — Обезпокой-
теленъ оғънъ по разни участници
отъ фронта; той бѣ малко по-си-
ленъ по лѣвия бръгъ на Вардар.
Доста оживена зеропланна дѣйностъ
по долнината на Вардаръ и къмъ
Бѣлацца.

ПОЛИТИЧЕСКО.

Съобщаватъ отъ Петроградъ, че
Керенски изговарялъ съ большеви-
тѣ, за да дойде до ком.ромисъ,
който да му позволи да изѣтне
капитулацията. Керенски сѫшо тъй
ималъ съвѣщание съ Корниловъ въ
общата главна квартира въ Моги-
левъ. Съвѣщанието продължило е-
динъ часъ.

Въ изборите за председателъ на
Петроградския съвѣтъ, Троцки и дру-
гите привърженици на Ленинъ по-
лучили 600 отъ хилядата гласа. Вой-
нишките съвѣти съвѣтъ прочие съ напъл-
но подъ рѣководството на большеви-
ките.

Съобщагатъ отъ Петроградъ на
агенцията Райтеръ, че вѣтнинътъ
предавали служъ, какъо Ленинъ се
върналъ въ Петроградъ.

Инцизионистъ иска на Морелъ,
водителя на пасифистите въ Ан-
глия, който бѣше затворенъ за
своята критика на принципа за
равновѣсното на силитѣ, чийто
принципъ е станалъ лозунгъ на
Лойъ Джорджа и другарите му,
прѣди нѣколко дни сѫ блескавъ въ
единъ отъ рѣчите на Аспекта. По-
слѣдната е, види се, бѣла принуденъ
отъ нѣщо, да излезе и да кажи, че
единъ достренъ миръ не може да
се наложи на побѣдителя отъ по-
бѣда и че цѣлътъ на миа тѣбѣба
да биде уравняването на една меж-
дународна система, въ която и мал-
ки и големи държави еднакво да
са сигурни за независимото си раз-
витие.

Това трѣбва да се счита, като
голяма крачка къмъ мира.

Една Ліонски радиотелеграма отъ
21.9 съдѣржа невѣрни съобщения
досежно едно минуто предизвика-
телство отъ страна на Германия
къмъ Русия, което предизвикало рус-
ката мобилизация и войната. Ра-
диотелеграмата твърди, че герман-
ски посланикъ въ Петроградъ
графъ Портадес на 29.7 1914 г.
връчи на Русия единъ форменъ
улитматумъ и заявиъ: ако Русия не
отмѣни всичките си мѣрки за моби-
лизацията и ако не признае гер-
манската хегемония, то войната е
неизбѣжна. Радиотелеграмата отъ
Лионъ прибавя, че тази постъпка

всички дѣлите хората на дѣвъ кате-
гории: едната отъ тѣхъ ви е нена-
вистна съ своето „охкане“, съ свое-
то „разочарование“ и втората —
това сѫ „силнѣтъ“, „дръзкитъ“, „жиз-
нерадостнѣтъ“!

Вий, на чело на тѣхъ, се про-
вокате: — „Елате при мене силни,
храбри и жизнерадостни, за да уни-
шомъмъ всички „разочаровани“,
„ненавистни“, „окхакши“ и „слаби“.

Това съ красиво, грандиозно...
безъ словоначно!

Нима вий, „силнѣтъ“, ще прѣзъ-
ти муджикъ, който не е изекалъ
и постъдната си дума, затова,
които чувствува, че почва да ослѣ-
два? Нима неговата тѣга е за прѣ-
дѣлъ?

Нима вий, „жизнерадостнѣтъ“, ще
изнайдите слабия, у който сѫдъ-
въпредъкъ неговата воля, му е
отнема радостта на живота?...
Нима вий, „могжитъ“, ще уни-
шомътъ потъжната въ ридания май-
ка, върху гроба на своето дѣтѣ?...
Нима мой, какъвъ ужас има въ
прѣвръчията, които изнася жи-

то е така.

Азъ обичамъ морето въ буря! Азъ
обичамъ морето, когато плачатъ
разбититѣ му вълни, увличани отъ
новодишата отзадъ имъ можда-
вълна, възродени. Когато съ грозенъ
шумъ, се хврълятъ тѣ върху скали-
стия бръгъ, върху своя упорътъ
врагъ...

Въ това е цѣлия смисълъ на „Сил-
нитетъ вълни“! Тукъ е красотата на „мо-
житъ вълни“! Само въ това е живъ-
тата на бурното и грозно море!...

Но какъ да се забравятъ слаби-
тѣ, които не по своя вина сѫ
слаби!

Ето всичко, което може да ви от-
говори моята развѣдъната отъ пи-
смото ви, душа.

3. Отъ него къмъ ви.

Денътъ се роди чистъ, като ра-
достта. Въ въздуха пѣтъ невиди-
ми малки птички, зѣгубени подъ не-
бето — въ простора. Тѣхната пѣ-
сень е тържественъ акордъ отъ ва-
шето писмо.

Азъ слушамъ една отъ птиците...
Тя пѣ:

— Азъ се издигнахъ високо надъ
земята и оттамъ видѣхъ слънцето.
Негоитѣ лжci сѫ моята стихия, си-
янието му е моята пѣсънъ.

Азъ се издигнахъ високо надъ зе-
мята и оттамъ ви прашамъ при ѿтъ
отъ слънцето.

Вий стонете на сънка, вий сте прѣ-
станили да вѣрватъ въ него.

Мрачни сънки пѣзътъ по въз-
ата долина, между високи и мрачни
скали отъ прѣдъръзъдъ, и вий
тѣжувате, мразите животъ.

Азъ дълго врѣме бѣхъ съ васъ,
отблизо видѣхъ вашите страданія
и за това ви обикнахъ.

Но нѣщо ме повлече на горѣ.
Птиците не тѣжувате! Тѣ тѣрсятъ
сънците! Тѣ вѣрватъ въ него!

Азъ хвръкнахъ отъ васъ прѣди
зората.

Около ми се разтилаше мъгла.
Съ зловѣщъ писъмъ ме плашеха
черни, големи, страшни птици.

Азъ се изкачвахъ все по-горѣ и
по горѣ.

И когато се качихъ високо, азъ
видѣхъ какъ се роди слънцето...
Въ ликуване и радостъ!

И азъ запѣхъ:

— Да живѣе слънцето!.. Да живѣ-
вѣтъ и говори лжci!.. Да живѣе
задушаващъ мѣгла! Защото тѣ
е прѣдъстникъ на слънцето. Да живѣ-
вѣтъ високите върхове и гъби-
ните на долнинѣ!.. Защото тѣ
извиквате жаждата за слънце...

Тѣ пѣше птицата. А азъ, рад-
остъ, развѣдъната, прѣпрочитахъ
писмото ви, и колкото повече го
четѣхъ, толкова по-зънка чувахъ
пѣсента на птицата.

Права е тая пѣсънъ.

Морето се вълнува. Около настъ-
пенъ строй, се дигнали въл-
ните, срѣщу „плъзгатѣ“, „разби-
ти“ вълни и стихийно ги увличатъ
въ нова борба.

И „разбите“ вълни, съ надежда
въ гърди, отиватъ „обновени“ въ
новата борба и умирятъ въ славна
смерть, смъртъта на пределитѣ скъ-
по своя животъ.

А отзадъ далече, до дѣ окото
вижда, идатъ нови, силни вълни.

Какъвъ просторъ!

на Германия била съдебносна и показва съсъмъ ясно, че Германия предизвикала войната и чоси за това отговорността.

Съглашенският политики се чудят, какъ да излезат изъ това положение, кое то имъ създаде. Имперският Канцлеръ съ изявленията си за тайните съглашеници договори, в най-вече процеса на Сухомлинова, която изтина такива факти относно отговорността по войната.

НАУЧНИ

Цѣнността на живота.

Въ отговоръ на всички твърдения на пессимистическата мисъл, понятието за цѣнността на живота може да се раздели на три събираеми: субективна цѣнност на живота, обективна цѣнност на живота и общественна стойност на човѣка.

Подъ субективна цѣнност на живота тръбва да разбираме вродената жажда за живот. Всък човѣко същество се стрѣчи съ неукротимо любопитство къмъ чудесната загадка на живота. Макаръ слабо и немощно тѣлото, макаръ подавено отъ горест и отчаяние, въ него живѣтъ външното душевни, който, подобно на старъ полкови конь, щомъ чуе тръбата, оживава подъ влиянието на глада, жаждата, любовта и др. Съ други думи, субективната цѣнност на живота се свежда къмъ най-простия инстинкт, и, подобно на самиятъ инстинкт, това духовно същество на нашата природъ сме наследили отъ нашите прајди. Самата история на човѣчеството указва, че субективната цѣнност на живота е дѣйствителна и нѣма защо да не се прѣклонимъ предъ свидѣтелството на този живъ и велики паметникъ.

На субективната цѣнност на живота се противопоставя неговата обективна цѣнност, т. е. онай цѣнност, която се опредѣля не отъ самия човѣкъ, а отъ други. Тъзи дѣйност е не всичко се покриватъ една друга. Тъй, обективната цѣнност на героя е твърдъ високо, тогава когато неговата субективна цѣнност е доведена до нула.

Най-послѣдниятъ елементъ, който опредѣля цѣнността на човѣчия живот, това е обществената стойност на човѣка. Тъй както субективната цѣнност на живота сопира на индивидуалния инстинктъ, тъй пакъ обществената стойност на човѣкъ най-тясно е свързана съ колективното, или, както юично да го наречимъ, стадното чувство. Въ този случаи, човѣкъ често чувствува субективната стойност на своя животъ, т. е. слабо съ стрѣмъ къмъ дѣятелностъ за себе си. Той чувствува настоителни потребности да съхранява съществуващото, "азъ" съ окръжащия го свѣтъ да се спаси съ хората, да се разтвори въ обществената работа.

Човѣкъ може да биде велиъкъ, гениалънъ. Но до тогава, до като се чувствува смутенъ, до тогава, тои е осъденъ да стане на заточение въ изолираніе недра на своя душа, до тогава неговара обществената стойност е равна на нула. Сократовата формула „познай се си“ опредѣля само субективната цѣнност на живота. Обществената стойност на човѣка иска друго. Тя иска, што той да не стоне на сънка отъ спънченето на общия животъ, че не се занимава само съ себе си, а съ сво-

иятъ малъкъ пламъкъ да гори въ общественния огнь и да дава поддръжка на други. Великъ е биенъ огнь, който е горѣтъ въ душата на Спиноза. Но свѣтлината на това ярко и затворено въ себе си сълънце не е дошла до хората. Затова защото това е билъ самотникъ. И макаръ субективната цѣнност на неговия животъ да е била, безъ съмнѣніе, грамадна, обществената стойност на този свѣтъ е ентузиазътъ, тъй много сторилъ за човѣкската мисъл, въ нишонка.

Въ сѫщностъ всичката борба за сѫществуване въ голъмата си част, е борба за обществено положение. Ако и въ основата на това стрѣмление къмъ хората да лежи простото стадно чувство, то не тръбва да се забравя, че въ това, именно, се изразява цѣлата наша общественна природа. И покорността къмъ общественото мнѣніе, и честолюбие, и властолюбие, и симпатията къмъ ближните – всичко това съзатрибути все на това сѫщо стадно чувство, и имать своята най-дълъгъ и скрита основа въ обществената стойност на човѣка. Униожите обществената стойност на човѣка, – и той ще изгуби и честолюбие, и алtruизъмъ, и съчуването къмъ близките, – цѣлата си социална чувствителност. Съ други думи, предъ насъ ще стои едно лице съ изкачен социални инстинкти. А такива хора съ тъгътъ на общественния животъ. И обществото, което има голъмо количество отъ подобни егоисти, е група отъ мъртви и бездушни прашинки.

Великъ остава въ борбите този, който е утвърдилъ въ духа си обективната цѣнност на живота, като е оставилъ духовните блага, които то му дъстамъ онай негова дѣятелностъ, която е подбудена отъ тази утвърдена въ духа му цѣнностъ.

М.

Народна Пѣсень.

Конь си яхамъ, коня аджамия
Двѣкъ отъ него азъ по-аджамия –
Азъ го харамъ, ту долу, ту горѣ,
Той ме кара на момини двори.

На прозорци първо либе гледа;
Докътъ либе навънъ да излезе.
Нейзината майка го спреварва
И потихомъ ней отговаря:

„Излезъ, дъще, предъ нашътъ
отвори,

Лудъ Гедия на двори е слѣзътъ,
Стара ужъ съмъ, но лакъ го арестахъ,
Млада да бѣхъ, бихъ го залюбила!“

— Мълчи, мале, няма онѣмляла
Онѣмляла, сляпа ослѣпяла:
Юнакъ любя вече три години
На четвърта самъ го конь доведе.

Юнакъ знай си дѣка коня кара,
Конче знай си дѣка юнакъ води.

НАРОДНО СТОПАНСТВО.

Дѣрвенитъ въглища се обявяватъ предъмътъ отъ първа необходимостъ.

Желъзата тель съ дебелина 1¹/4, 2¹/2, и 3 mm. е обявена за прѣметъ отъ първа необходимостъ

Ше биде учредено отъ съюза на благотворителните дружества бюро за намиране работа на работоспособните членове отъ българските войници свѣтът.

Работоспособни, които иматъ да получаватъ суми отъ държавата, ше плащатъ на работниците си, споредъ закона за временното положение на работниците прѣзъ време на войната.

Учете НЕМСКИ.

1. Mutter, die Mutter
(мутър, ли мутър)

— майка, майката.

2. Tova сѫществително е отъ женски р. Имената отъ ж. р. не се измѣнятъ въ винителънъ падежъ.

3. Ich sehe die Mutter
(ихъ зе ди мутър)

— виждамъ майката (вин. падежъ).

4. sechs, sieben, acht, neun, zehn
(зекс, зибен, ахт, нойн, цен)

— шестъ, седемъ, осемъ, деветъ, десетъ.

5. Gute Tag!
(гутъ таг)

— добъръ денъ.

Въпросъ.

Двама сидѣли и ядѣли туй, къмъ мъмили. Ако тъ бихъ могълъ да репурамъ портретъ и го напрѣзъ красива, но тогава той същътъ ма да прилича на оригиналъ, то же

(чичонъ или ишъмълъ ешътъ).

Кое е онова, което всички не емъ и отъкто на което се наемъ въ „историята на гѣските“?

ЗАДАЧИ.

Единъ селянинъ, като се шаль отъ града, гдѣто ходилъ продалъ 3 кгр. масло, вървълъ пътъ за село и си мислѣтъ:

— Ехъ пари, пари! Какъ то но се печелите!

Дяволътъ, като знаялъ, че лянина е много жаденъ за шалъ до моста на една река, се измѣнилъ предъ него и му рекъ:

— Слушай, байно, искашъ да станешъ много богатъ?

— Иска ли питане? отвѣти селянинъ.

— Ето на! Дай да наприши условие!

Ако минешъ моста, пари ще то си взелъ за масло, ще се воятъ въ джеба ти. Ако се измѣнишъ обратно, пари ще ти лакъ се удвоятъ и т. н. Колкото да минешъ, пари ще ти все ше се! вояватъ.

Но този само при едно условие.

Колкото пѫти минешъ, ще като ти се удвоятъ парите, ще давашъ по 64 лева. Това ще е много износа

Селянинъ погледналъ нещъ чио.

— Опитай, рѣкътъ „дяволъ“

Селянинъ миналь моста, ще пари ще му се удвояли. Гледа вътре. Дава на дявола 64 лв.

Втори пѫтъ минава, пари ще се удвояватъ. Дава на дявола 64 лв., потърсва вътре и види, че нищо не остана въ него.

Пита се за колко лева е да дадът селянинъ масло и вътре толико е било това.

(рѣчавъ се умствено).

— Редакция на Фонда 2. зд.

Редакторъ: Поруч. Георгиевъ